

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-613111-III/09/JP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, ...4 maja 2008 r.

Pan
Andrzej Czuma
Minister Sprawiedliwości

Memorandum Szanowne Ministrowie

Na tle indywidualnego wystąpienia, dotyczącego sytuacji prawnej urzędnika mianowanego zatrudnionego w Prokuraturze Okręgowej w Bielsku-Białej, dostrzegłem kolizję pomiędzy przepisami ustaw: z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. Nr 162, poz. 1125 ze zm.) i z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.).

Wskazana powyżej ustawa o pracownikach sądów i prokuratury określa prawa i obowiązki urzędników i innych pracowników sądów powszechnych oraz powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Odnośnie urzędników, wymaga podkreślenia, że przez tę grupę zawodową należy rozumieć zarówno urzędników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (art. 4 ust. 2 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury), jak i urzędników mianowanych na podstawie ustawy o pracownikach urzędów państwowych (art. 22).

Przepisy art. 12 ust. 1-4 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury regulują zasady rozwiązywania stosunku pracy z urzędnikiem bez wypowiedzenia, przy czym ust. 5 w sposób jednoznaczny odnosi stosowanie zasad określonych w ust. 1-3 do urzędników zatrudnionych na podstawie mianowania, wyłączając jednocześnie przepis art. 22, odsyłający w zakresie zasad rozwiązywania stosunków pracy z urzędnikami mianowanymi do ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Niejasne są natomiast zasady zawieszania urzędników w pełnieniu obowiązków. Przepisy art. 12b i art. 12c ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, regulujące tę materię przewidują, że w sytuacji zarzucenia urzędnikowi popełnienia umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia

publicznego lub umyślnego przestępstwa skarbowego, zawieszenie urzędnika w pełnieniu obowiązków służbowych jest obligatoryjne, natomiast przy zarzuceniu nieumyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego lub nieumyślnego przestępstwa skarbowego - fakultatywne, i następuje do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

Przepisy ustawy o pracownikach sądów i prokuratury nie przewidują postępowania dyscyplinarnego za naruszenie obowiązków pracowniczych. Art. 18 przewiduje jednak, że w sprawach nieuregulowanych ustawą do urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o pracownikach urzędów państwowych, a w sprawach nieuregulowanych także w tej ustawie - przepisy Kodeksu pracy. Zgodnie zaś z art. 34 ust. 1 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, urzędnicy państwowi mianowani ponoszą odpowiedzialność porządkową lub dyscyplinarną za naruszenie obowiązków pracownika. Kierownik urzędu może zawiesić w pełnieniu obowiązków służbowych urzędnika państwowego mianowanego, jeżeli zostało wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne. Zawieszenie, o którym mowa, nie może jednak trwać dłużej niż trzy miesiące (art. 12 ust. 1 i 2).

Wprawdzie akt wykonawczy do ustawy o pracownikach urzędów państwowych, tj. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec urzędników państwowych oraz w sprawie komisji dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych (Dz. U. Nr 145, poz. 1628) dopuszcza w § 2 możliwość równoczesnego prowadzenia postępowania dyscyplinarnego i postępowania karnego za ten sam czyn oraz możliwość zawieszenia postępowania dyscyplinarnego do czasu wydania prawomocnego orzeczenia w postępowaniu karnym, nie ma to jednak wpływu na wydłużenie maksymalnego okresu zawieszenia w pełnieniu obowiązków służbowych urzędnika mianowanego, wobec którego zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne. W każdym przypadku zawieszenie, o którym mowa, nie może trwać dłużej niż trzy miesiące.

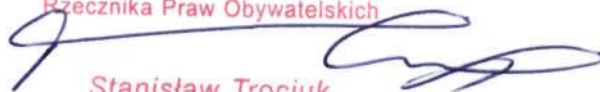
W opisanej sytuacji zachodzi kolizja pomiędzy przepisami art. 12b ust. 2 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury i art. 12 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, dotyczącymi okresów zawieszenia w pełnieniu obowiązków.

Należałoby przyjąć, że przepisy art. 12b ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, zobowiązujące do zawieszenia urzędnika w pełnieniu obowiązków w przypadkach przewidzianych w tych przepisach, nie dotyczą urzędników mianowanych, wobec których zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne. Nie przewidują one bowiem stosowania określonych w nich zasad do urzędników

zatrudnionych na podstawie mianowania, tak jak czyni to wspomniany przepis art. 12 ust. 5 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury w zakresie rozwiązywania stosunku pracy bez wypowiedzenia.

Działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę Pana Ministra o zbadanie przedmiotowej sprawy i rozważenie potrzeby wystąpienia z inicjatywą legislacyjną, mającą na celu wprowadzenie odpowiedniego zapisu w ustawie o pracownikach sądów i prokuratury, na wzór regulacji przyjętej w art. 12 ust. 5. Wypełnienie tej luki prawnej przekładałoby się na zlikwidowanie kolizji w zakresie okresów zawieszania urzędników mianowanych w pełnieniu obowiązków, w przypadku jednoczesnego wszczęcia wobec nich postępowania karnego i postępowania dyscyplinarnego.

Z poszanowaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich